

Skatteutskottets betänkande 2023/24:SkU14

Mervärdesskatt

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden som behandlas i betänkandet. Utskottet hänvisar bl.a. till att beredningar pågår och till att utskottet redan har tagit ställning i dessa frågor. Motionsyrkandena handlar bl.a. om förändringar av mervärdesskattesatser, undantag från mervärdesskatt och reglerna om frivillig beskattning av fastighetsupplåtelse.

I betänkandet finns elva reservationer (SD, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (S).

Behandlade förslag

Cirka 40 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel	8
Övriga skattesatser	12
Undantag från mervärdesskatt	13
Undantag för tjänster inom fristående grupper	18
Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelser	21
Övriga mervärdesskattefrågor	24
Reservationer	27
1. Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel, punkt 1 (SD) ..	27
2. Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel, punkt 1 (C)	28
3. Övriga skattesatser, punkt 2 (SD)	29
4. Övriga skattesatser, punkt 2 (C, MP).....	30
5. Undantag från mervärdesskatt, punkt 3 (SD)	31
6. Undantag från mervärdesskatt, punkt 3 (MP).....	32
7. Undantag för tjänster inom fristående grupper, punkt 4 (C, MP)	33
8. Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelser, punkt 5 (SD).....	34
9. Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelser, punkt 5 (V)	34
10. Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelser, punkt 5 (C)	35
11. Övriga mervärdesskattefrågor, punkt 6 (C)	36
Särskilt yttrande.....	38
Särskilt yttrande (S).....	38
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	39
Motioner från allmänna motionstiden 2023/24	39

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel

Riksdagen avslår motionerna

- 2023/24:336 av Helena Gellerman (L),
 2023/24:345 av Alexander Christiansson m.fl. (SD),
 2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,
 2023/24:583 av Johanna Rantsi (M),
 2023/24:604 av Sten Bergheden (M),
 2023/24:1059 av Lawen Redar (S),
 2023/24:1146 av Victoria Tiblom (SD),
 2023/24:1390 av Carl Nordblom (M),
 2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 4,
 2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,
 2023/24:2138 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD),
 2023/24:2235 av Sten Bergheden (M),
 2023/24:2295 av Emma Ahlström Köster (M),
 2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 3,
 2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2 och
 2023/24:2580 av Anna Lasses m.fl. (C).

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (C)

2. Övriga skattesatser

Riksdagen avslår motionerna

- 2023/24:112 av Margareta Cederfelt (M),
 2023/24:276 av David Perez (SD),
 2023/24:1391 av Lars Englund (M),
 2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1,
 2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 15,
 2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 18 och
 2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 36.

Reservation 3 (SD)

Reservation 4 (C, MP)

3. Undantag från mervärdesskatt

Riksdagen avslår motionerna

- 2023/24:277 av David Perez (SD),
 2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 3,
 2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 17,
 2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2,
 2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1,
 2023/24:2436 av Larry Söder (KD) och

2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1.

Reservation 5 (SD)

Reservation 6 (MP)

4. Undantag för tjänster inom fristående grupper

Riksdagen avslår motion

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 16.

Reservation 7 (C, MP)

5. Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelser

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:316 av Malin Danielsson (L),

2023/24:987 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1,

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 3,

2023/24:2429 av Magnus Jacobsson (KD) och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 15.

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (V)

Reservation 10 (C)

6. Övriga mervärdesskattefrågor

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:1796 av Rickard Nordin (C),

2023/24:2459 av Anne-Li Sjölund (C) och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 18.

Reservation 11 (C)

Stockholm den 4 april 2024

På skatteutskottets vägnar

Per Söderlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Per Söderlund (SD), Boriana Åberg (M), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Fredrik Ahlstedt (M), Ida Ekeröth Claussion (S), David Lång (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C), Bo Broman (SD), Annika Hirvonen (MP), Patrik Karlson (L), Sofie Eriksson (S) och Peder Björk (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet ca 40 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24 om mervärdesskatt (moms).

Motionerna innehåller förslag om tillkännagivanden till regeringen som bl.a. gäller skattesatser, undantag från mervärdesskatt och frivillig beskattning för fastighetsupplåtelse. När det gäller de aktuella motionerna har i många fall motsvarande förslag behandlats under tidigare riksmöten, senast i betänkande 2022/23:SkU15 om mervärdesskatt. Motionsyrkandena återges i förteckningen över behandlade förslag, se bilagan.

Utskottets överväganden

Bakgrund

Mervärdesskatten infördes i Sverige den 1 januari 1969. Det är en allmän skatt på konsumtion av varor och tjänster som tas ut i varje led i produktions- och distributionskedjan. Normalt är det näringsidkaren som säljer en vara eller tjänst som ska betala in skatten till staten, efter att ha gjort avdrag för den mervärdesskatt som betalats vid inköp kopplade till varan eller tjänsten. Avsikten är att skatten ska föras framåt i varje led för att till slut betalas av konsumenten. Mervärdesskattereglerna är harmoniserade inom EU och de svenska reglerna i mervärdesskattelagen (2023:200), förkortad ML, baseras på rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet).

Den nuvarande mervärdesskattelagen trädde i kraft den 1 juli 2023 (prop. 2022/23:46, bet. 2022/23:SkU10, rskr. 2022/23:167). Lagen utgör en omarbetning av den tidigare mervärdesskattelagen från 1994. Syftet med omarbetningen var att göra mervärdesskatteregleringen mer lättförståelig och lättillämpad. Den nya lagen har en ny struktur, har moderniserats språkligt och har anpassats till mervärdesskattedirektivets begrepp, struktur och systematik.

Som exempel på anpassning till direktivets begrepp kan nämnas att den gamla mervärdesskattelagens begrepp ”omsättning” slopats. I den nya lagen används i stället begreppen ”leverans av varor” respektive ”tillhandahållande av tjänster”. När det gäller avgränsningen av tillämpningsområdet för mervärdesskatt ersätts ”omsättning” med begreppen ”leverans av vara mot ersättning” och ”tillhandahållande av tjänst mot ersättning”. Vidare slopades begreppet ”skattskyldig”. I stället används begreppen ”betalningsskyldig” och ”beskattningsbar person” i den nya lagen. Därmed ersätts även ”omvänd skattskyldighet” med ”omvänd betalningsskyldighet” och ”frivillig skattskyldighet” med ”frivillig beskattning”.

I detta betänkande används de nya begreppen även om de gamla begreppen används i de behandlade motionerna.

Mervärdesskatt i EU

EU-kommissionen presenterade i april 2016 en handlingsplan för hur man vill modernisera mervärdesskatten i EU (COM(2016) 148). Denna plan har lett till ändringar i mervärdesskattedirektivet efter förslag från kommissionen och förhandlingar i rådet. Bland annat har reglerna för vilka skattesatser som får tillämpas ändrats (se vidare nedan under avsnittet Skattesatser). Rådet har dessutom antagit regler som innebär att medlemsstaterna får införa en tröskel på högst 85 000 euro under vilken små företags leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster får vara undantagna från mervärdesskatt. Under

vissa omständigheter kan även små företag som säljer från andra medlemsstater dra nytta av denna tröskel. Dessa regler träder i kraft 2025.

Ett förslag som presenterades 2018 men som ännu inte antagits handlar om mervärdesskatt vid gränsöverskridande handel och kallas det slutgiltiga mervärdesskattesystemet. Förslaget innebär ändrade regler om mervärdesskatt vid gränsöverskridande handel med varor mellan beskattningsbara personer inom EU. Förslaget ska säkerställa att beskattning görs i destinationslandet, dvs. köparens land. Förslaget är att det som huvudregel ska vara säljaren som ska redovisa och betala skatten i det land där köparen är etablerad. Om en köpare uppfyller kraven för att få status som en s.k. certifierad beskattningsbar person ska dock denna köpare vara ansvarig för att redovisa och betala skatten, s.k. omvänd betalningsskyldighet. För att underlätta för säljaren i de fall säljaren är betalningsskyldig föreslås att en enda kontaktpunkt (en s.k. one-stop shop) för säljare som inte är etablerade i beskattningslandet ska införas. Säljaren ska enligt dessa regler kunna redovisa och betala skatten i det land där denne är etablerad. Säljaren behöver därmed endast vara registrerad för mervärdesskatt i en medlemsstat och redovisa och betala mervärdesskatten för varorna till skattemyndigheten i den medlemsstaten. Förslaget behandlades inledningsvis vid flera tillfällen i rådsarbetsgruppen för skattefrågor. Någon överenskommelse har inte nåtts.

I juli 2020 antog kommissionen en handlingsplan för en rättvis och enkel beskattning (COM(2020) 312). I den underströks behovet av att reflektera över hur skattemyndigheter kan använda teknik för att bekämpa skattebedrägerier och gynna företag samt om de nuvarande mervärdesskattereglerna är anpassade för att göra affärer i den digitala tidsåldern.

Handlingsplanen följdes i december 2022 av ett paket med förslag på mervärdesskatteområdet – Mervärdesskatt i den digitala tidsåldern (COM(2022) 701, 703 och 704) som syftar till att modernisera de nuvarande mervärdesskattereglerna med hänsyn till de möjligheter som digital teknik erbjuder. Förslaget beskrivs i regeringens faktagromemoria 2022/23:FPM37. Förslagen har tre huvudsakliga syften:

- modernisera mervärdesskatterapporteringen
- uppdatera mervärdesskattereglerna för plattformsekonomin
- introducera en enda registreringspunkt för mervärdesskatt.

Sedan förslaget presenterades har det diskuterats på teknisk nivå i rådet.

Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ändrade skattesatser inom kultur- och turismområdet och på drivmedel.

Jämför reservation 1 (SD) och 2 (C).

Motionerna

Ett flertal motionärer föreslår förändringar av mervärdesskatten på kulturområdet.

I kommittémotion 2023/24:345 av Alexander Christiansson m.fl. (SD) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga en översyn av mervärdesskatten för att dansbandsuppträdanden i folkparker och på dansbanor ska omfattas av kultur moms på 6 procent. I kommittémotion 2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda en breddad kultur moms för en högre grad av likvärdighet.

I motion 2023/24:1059 av Lawen Redar (S) föreslås ett tillkännagivande om att överväga behovet av en skatterättslig översyn för att stimulera en levande, dynamisk och konkurrenskraftig konstmarknad. Motionären anför bl.a. att gallerier och konstnärer har olika moms satser, 25 procent respektive 12 procent, vilket försvårar harmonisering, och att moms bör harmoniseras med det som gäller för litteratur och teater- och konsertverksamhet.

I motion 2023/24:1146 av Victoria Tiblom (SD) föreslås ett tillkännagivande om att moms på privat musikundervisning ska sänkas från 25 procent till 6 procent. I motion 2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att sänka mervärdesskatten till 6 procent för danstillställningar. I motion 2023/24:2138 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att sänka moms för bio och nöjesfält.

I motion 2023/24:583 av Johanna Rantsi (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över moms för dansbandskonserter. I motion 2023/24:604 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över moms och om möjligt sänka den för danskonserter från 25 procent till 6 procent. I motion 2023/24:2295 av Emma Ahlström Köster (M) föreslås ett tillkännagivande om att överväga att om möjligt sänka moms på privat musikundervisning från 25 procent till 6 procent.

I motion 2023/24:2580 av Anna Lasses m.fl. (C) föreslås ett tillkännagivande om att ta bort den s.k. dansbandsmomsen. Motionärerna anför att dans är positivt för såväl den fysiska som den psykiska folkhälsan och det ligger därför i samhällets intresse att uppmuntra dans, varför den lägre momssatsen är att föredra.

Flera motionärer föreslår att mervärdesskatten inom hela eller delar av besöks- eller turismnäringen ses över.

I kommittémotion 2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om harmonisering av momssatser i besöksnäringen.

I motion 2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att sänka momsen på gästhamnsavgifter så att den motsvarar momsen för campingplatser på land.

I motion 2023/24:1390 av Carl Nordblom (M) föreslås ett tillkännagivande om att momssatserna inom turism och besöksnäring bör ses över för att harmoniseras på en så låg nivå som möjligt. I motion 2023/24:2235 av Sten Bergheden (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheterna till en sänkt och mer enhetlig turistmoms.

I motion 2023/24:336 av Helena Gellerman (L) föreslås ett tillkännagivande om att utreda den svenska turistmomsen för att göra den mer konkurrenskraftig relativt våra nordiska grannländer.

Slutligen föreslås i partimotion 2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 3 ett tillkännagivande om att undersöka möjligheten för Sverige att införa en ”tanka svenskt”-politik som syftar till att konsumenter kan köpa konkurrenskraftigt grönt svenskt biobränsle av svenska råvaror, där moms på alla biodrivmedel, hög- och låginblandade, inklusive biogas och vätgas, ska sänkas till ett minimum.

Bakgrund och gällande rätt

I mervärdesskattedirektivet behandlas de generella reglerna om skattesatser i artiklarna 93–100. Under 2022 antog rådet vissa ändringar av skattesatsreglerna.

Av artiklarna 96–98 framgår vilka skattesatsnivåer som medlemsstaterna får tillämpa. Medlemsstaterna måste ha en normalskattesats som inte får vara lägre än 15 procent. Medlemsstaterna får dessutom tillämpa högst två reducerade skattesatser som inte får vara lägre än 5 procent. Dessa reducerade skattesatser får tillämpas på sådana leveranser av varor och tillhandahållanden av tjänster som anges i bilaga III till direktivet. De reducerade skattesatserna får dock högst omfatta 24 av punkterna i bilagan. Bilagan omfattar bl.a. livsmedel, farmaceutiska produkter (inklusive sanitärt skydd för kvinnor), persontransport, tillträde till teatrar, konserter, djurparker, restaurangtjänster och hotelltjänster. Medlemsstaterna får utöver dessa två reducerade skattesatser tillämpa en skattesats som understiger 5 procent och ett undantag med avdragsrätt på ett begränsat antal (högst sju) av vissa av varorna och tjänsterna i bilaga III.

I den svenska mervärdesskattelagen är huvudregeln att mervärdesskatt tas ut med 25 procent. Härutöver finns det två reducerade skattesatser, 12 procent och 6 procent. Skattesatsen 12 procent tillämpas bl.a. på livsmedel, restaurang- och cateringtjänster, hotellrumsuthyrning och upplåtelse av campingplatser,

konstnårs försäljning av egna konstverk samt import av konstverk. När det gäller reparation av cyklar, skor, lädervaror, kläder och hushållslinne sänktes skattesatsen den 1 juli 2022 från 12 procent till 6 procent. Från den 1 april 2023 tillämpas dock åter skattesatsen 12 procent (prop. 2022/23:35, bet. 2022/23:SkU7, rskr. 2022/23:130).

Skattesatsen 6 procent tillämpas bl.a. på persontransporter, böcker och tidningar, tillträde till konserter, teater samt opera- och balettföreställningar, tillträde till och förevisningar av djurparker, förevisning av naturområden utanför tätort och av nationalparker, naturreservat, nationalstadsparker och Natura 2000-områden, viss biblioteksverksamhet, viss museiverksamhet, upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, rätt till ljud- och bildupptagning och tjänster inom idrottsområdet.

Skattesatsområdet har varit föremål för utredning och granskning vid flera tillfällen. Efter ett tillkännagivande från riksdagen våren 2002 (bet. 2001/02:SkU18, rskr. 2001/02:199) tillsatte regeringen en utredning med uppdraget att göra en översyn av tillämpningsområdet för de reducerade skattesatserna och undantagen från beskattning inom mervärdesskatteområdet. Utredningen lämnade i juni 2005 delbetänkandet Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? (SOU 2005:57) med en rekommendation om att de tre olika mervärdesskattesatserna 25, 12 och 6 procent skulle ersättas med en enda enhetlig skattesats, som beräknades till 21,7 procent. I sitt slutbetänkande På väg mot en enhetlig mervärdesskatt (SOU 2006:90) presenterade Mervärdesskattesatsutredningen förslag om livsmedelsmomsen och ett antal korrigeringar av gränsdragningar m.m. inom ramen för de då gällande differentierade skattesatserna. Som en följd av dessa förslag skulle också en sänkning av normalskattesatsen möjliggöras. Mervärdesskattesatsutredningens slutbetänkande har inte remissbehandlats.

Riksrevisionen har genomfört en granskning i syfte att undersöka den nedsatta livsmedelsmomsens kostnadseffektivitet genom att utvärdera dess pris- och fördelningseffekter (RiR 2018:25). Riksrevisionens rekommendation är att regeringen mot bakgrund av vad som anförts i granskningen om den nedsatta livsmedelsmomsens låga kostnadseffektivitet tar initiativ till att utreda nedsatt moms på livsmedel och avgöra om motivet alltjämt är att stödja barnfamiljer och låginkomsthushåll samt att i sådant fall överväga andra sätt att stödja dessa hushåll.

Ändrade mervärdesskatteregler för konstverk den 1 januari 2025

I budgetpropositionen för 2024 gjorde regeringen bedömningen att den reducerade skattesatsen om 12 procent vid försäljning av konstverk bör gälla oavsett vem som säljer konstverket (prop. 2023/24:1 avsnitt 12.23). Den reducerade skattesatsen får dock inte tillämpas samtidigt som reglerna om vinstmarginalbeskattning. Beskattningsbara återförsäljares möjlighet att tillämpa vinstmarginalbeskattning vid försäljning av konstverk, samlarföremål och antikviteter bör därför enligt regeringen begränsas. De föreslagna

ändringarna är en anpassning till ändringar av mervärdesskattedirektivet som syftar till att uppnå en större konkurrensneutralitet mellan medlemsstaterna vid handel med konstverk, samlarföremål och antikviteter.

Regeringen gjorde i budgetpropositionen bedömningen att det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2025. En promemoria med förslaget remitterades i oktober 2023 (Fi2023/02694) och ärendet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om skattesatser m.m. i betänkande 2022/23:SkU15. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2022/23:93).

I yttrande 2023/24:SkU1y till finansutskottet över budgetpropositionen för 2024 behandlades regeringens bedömning att mervärdesskattebestämmelserna för konstverk bör ändras. Båda utskotten delade regeringens bedömning, och riksdagen biföll finansutskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2023/24:47).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att mervärdesskatten är en effektiv skatt som bör värnas som intäktskälla för staten. Utgångspunkten bör därför vara enhetlig mervärdesskatt och tillämpning av normalskattesatsen. Utskottet uttryckte detta senast i sitt betänkande 2022/23:SkU15 och det gäller alljämt.

När det gäller skattesatser för försäljning av konstverk konstaterar utskottet att regeringen i budgetpropositionen för 2024 gjorde bedömningen att den reducerade skattesatsen om 12 procent vid försäljning av konstverk bör gälla oavsett vem som säljer konstverket, om vinstmarginalbeskattningsreglerna inte tillämpas. Detta var en anpassning till ändringar av mervärdesskattedirektivet. Utskottet delade regeringens bedömning (bet. 2023/24:SkU1y).

Mot bakgrund av det ovanstående ser utskottet inte någon anledning för riksdagen att rikta tillkännagivanden till regeringen om förändringar av skattesatsstrukturen på mervärdesskatteområdet. Utskottet avstyrker därmed de aktuella motionsyrkandena.

Övriga skattesatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. översyn av skattesatserna och lägre skattesats för vissa varor och tjänster.

Jämför reservation 3 (SD) och 4 (C, MP).

Motionerna

I partimotion 2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att återinföra sänkt moms för reparationer i syfte att göra återbruk mer gångbart.

I kommittémotion 2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av momssatserna.

I kommittémotion 2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av skatter som kan motverka övergången till en cirkulär ekonomi. I kommittémotion 2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 36 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur en lägre momssats på mensskydd kan införas.

I motion 2023/24:276 av David Perez (SD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att införa enhetlig moms.

I motion 2023/24:112 av Margareta Cederfelt (M) föreslås ett tillkännagivande om en översyn av momsreglerna i syfte att införa ett enhetligt momssystem. I motion 2023/24:1391 av Lars Englund (M) föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att införa ett momstak på elpriset genom att sänka eller ta bort momssatsen på elpriser som överstiger det nationella referenspriset.

Bakgrund och gällande rätt

I mervärdesskattedirektivet behandlas de generella reglerna om skattesatser i artiklarna 93–100. I mervärdesskattelagen finns bestämmelser om skattesatser i kapitel 9 (se vidare i avsnitt Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel).

Regeringen konstaterade i budgetpropositionen för 2023 att mervärdesskatten är en effektiv skatt som bör värnas som intäktskälla för staten och att utgångspunkten därför bör vara en enhetlig mervärdesskatt. För att skapa större enhetlighet i mervärdesskattesystemet ansåg regeringen att mervärdesskattesatsen för reparation av cyklar, skor, kläder etc. borde höjas från 6 procent till 12 procent (prop. 2022/23:1 avsnitt 12.14). Skatteutskottet delade regeringens bedömning i sitt yttrande över budgetpropositionen (2022/23:SkU1y). Regeringen upprepade sin inställning i propositionen med förslaget om höjd mervärdesskatt på reparationer (prop. 2022/23:35) och

riksdagen beslutade om höjningen i februari 2023 (bet. 2022/23:SkU7, rskr. 2022/23:130).

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om skattesatser m.m. i betänkande 2022/23:SkU15. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2022/23:93).

Motionsyrkanden om sänkt mervärdesskattesats för vissa reparationer behandlades i skatteutskottets yttrande 2023/24:SkU1y till finansutskottet över budgetpropositionen för 2024. Motionsyrkandena avstyrktes av båda utskotten. Riksdagen biföll finansutskottets förslag till riksdagsbeslut (bet. 2023/24:FiU1, rskr. 2023/24:47).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att mervärdesskatten är en effektiv skatt som bör värnas som intäktskälla för staten. Utgångspunkten bör därför vara enhetlig mervärdesskatt och tillämpning av normalskattesatsen. Utskottet uttryckte detta senast i sitt betänkande 2022/23:SkU15 och det gäller alljämt.

Vidare konstaterar utskottet att det nyligen har tillstyrkt regeringens förslag till prioriteringar inom skattepolitiken inklusive bedömningar om mervärdesskatt (2023/24:SkU1y). I yttrandet avstyrkte även utskottet motionsyrkanden om sänkt mervärdesskatt för reparationer. Utskottet ser inte något skäl att ändra dessa ställningstaganden.

Mot bakgrund av det ovanstående ser utskottet inte någon anledning för riksdagen att rikta tillkännagivanden till regeringen om förändringar av skattesatsstrukturen på mervärdesskatteområdet. Utskottet avstyrker därmed de aktuella motionsyrkandena.

Undantag från mervärdesskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om införande av undantag från mervärdesskatt och om slopande av undantag från mervärdesskatt.

Jämför reservation 5 (SD) och 6 (MP).

Motionerna

I partimotion 2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om att utreda momsfrihet för återvunnet och återbrukat material.

I kommittémotion 2023/23:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör göra en översyn av förutsättningarna för en konkurrensneutral moms inom vården oavsett driftsform.

I kommittémotion 2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att utreda om borttagen eller reducerad mervärdesskatt på återbrukade material kan genomföras för att gynna ett ökat återbruk.

I motion 2023/24:277 av David Perez (SD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda hur återvunnet byggnadsmaterial kan momsbefrias. I motion 2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att en dj:s (diskjockey) framträdande ska vara momsbefriat. I motion 2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att se över möjligheten att momsbefria körkortsutbildningar.

I motion 2023/24:2436 av Larry Söder (KD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att göra all verksamhet i Sverige momspliktig. Motionären anför att staten borde inrikta sig på att ta bort undantagen samt göra kommunal och regional verksamhet momspliktig och bredda skattebasen, i syfte att göra momsen mer överskådlig och lättbegriplig samt införa en enhetlig momsskattesats.

Bakgrund och gällande rätt

Mervärdesskattedirektivets bestämmelser om undantag från skatteplikt finns i artiklarna 131–166. De utgör ett avsteg från principen att mervärdesskatt ska tas ut på varje leverans av varor och varje tillhandahållande av tjänster som utförs av en beskattningsbar person mot vederlag (se C-656/19 *Bakati Plus*, punkt 41). Flertalet undantag är obligatoriska för medlemsstaterna att införa, medan vissa undantag är frivilliga att införa.

I mervärdesskattelagen regleras de flesta undantagen från mervärdesskatt i kapitel 10. Leveranser av varor, tillhandahållanden av tjänster, unionsinterna förvärv av varor samt import av varor är skattepliktiga om inte annat följer av kapitlet (2 §). Det finns bl.a. undantag för sjukvård och tandvård (6–10 §§), social omsorg (14 §) och för tjänster inom idrottsområdet (28 och 29 §§), försäkringsområdet (32 §), området för finansiella tjänster (33 §) och fastighetsområdet (35 och 36 §§).

Undantag för undervisning

Av artikel 132.1 i och j i mervärdesskattedirektivet framgår att medlemsstaterna bl.a. ska undanta undervisning och fostran av barn och ungdomar, skolundervisning och universitetsutbildning som utförs av offentligrättsliga organ med detta syfte eller av andra organ med liknande syften. Undervisning som ges privat av lärare som avser skolundervisning eller universitetsutbildning ska också undantas. När det gäller körkortsundervisning vid en trafikskola har EU-domstolen klargjort att sådan undervisning inte utgör undantagen undervisning (C-449/17, *A & G Fahrschul-Akademie*).

I mervärdesskattelagen finns det ett antal undantag inom utbildningsområdet (15–18 §§). När det gäller vilka tjänster som kan omfattas av undantaget från skatteplikt för utbildning anser Skatteverket (SKV) att detta begrepp ska tolkas i enlighet med begreppen skolundervisning och universitetsutbildning i mervärdesskattedirektivet. Med hänvisning till ovan nämnda EU-dom C-449/17, A & G Fahrschul-Akademie konstaterar SKV att körkursundervisning vid en trafikskola inte omfattas av begreppet undervisning. Om körkursundervisningen ges inom ramen för en i övrigt från skatteplikt undantagen utbildning ska den enligt SKV däremot vara undantagen.

Undantag för en utövande konstnärs framförande

Enligt mervärdesskattedirektivet får Sverige under vissa villkor fortsätta att tillämpa undantaget från mervärdesskatt för artistframträdanden, dvs. för en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk. Den möjligheten har Sverige så länge samma undantag tillämpas i någon av de medlemsstater som ingick i EU före Sveriges anslutning (artikel 380 och del B punkt 2 i bilaga X mervärdesskattedirektivet).

Enligt mervärdesskattelagen är en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk som omfattas av lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk undantaget från skatteplikt (10 kap. 30 § 1 ML). Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har fastställt ett förhandsbesked från Skatterättsnämnden och ansett att en dj-duos show var ett sådant framträdande som skulle undantas från skatteplikt. HFD instämde i Skatterättsnämndens bedömning att det skulle göras en helhetsbedömning av framträdandet. Eftersom samtliga delar av framträdandet – mixandet av musikstycken, rök- och ljusshow, projektion av filmsekvenser, duons uppträdande på scenen och kommunikation med publiken – framstod som en integrerad och sammanhängande helhet som var ägnad att lyfta fram musiken och levandegöra den på detta sätt var det fråga om utövande konstnärers framförande av konstnärliga verk (HFD 2016 ref. 5).

SKV anger i sin rättsliga vägledning att när det uppstår gränsdragningsproblem om en utövande konstnärs framträdande ska ses som ett skattefritt framförande av ett verk eller som ett skattepliktigt tillhandahållande får man göra en bedömning i varje enskilt fall av vad som är det huvudsakliga syftet och var framträdandets tyngdpunkt ligger. SKV tar som exempel upp olika typer av dj-framträdanden som kan bedömas som skattepliktiga respektive undantagna tjänster.

Undantag för sjukvård

HFD beslutade i en dom den 7 juni 2018 (mål nr 7270–17) att ett bemanningsföretags uthyrning av vårdpersonal inte ska undantas från mervärdesskatteplikt. HFD konstaterade att uthyrning av vårdpersonal inte utgör sådan sjukhusvård, sjukvård eller sjukvårdande behandling som enligt artikel 132.1

b eller c i mervärdesskattedirektivet ska undantas från skatteplikt. Eftersom bolaget är ett bemanningsföretag som inte självt bedriver sjukvård kan uthyrningen enligt HFD inte heller undantas på den grunden att den ska ses som en transaktion nära knuten till vården. Uthyrningen omfattades därmed inte av direktivets undantag från skatteplikt.

Bestämmelserna om undantag från skatteplikt i dåvarande 3 kap. 4 och 5 §§ ML (motsvarande bestämmelser finns numera i 10 kap. ML) ska enligt HFD tolkas mot bakgrund av bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet. Vid tolkningen är det den personaluthyrningstjänst som bolaget tillhandahåller som ska prövas mot undantagsbestämmelserna. Uthyrningstjänsten som sådan utgör enligt HFD inte sjukvård enligt definitionen i 5 § och ska därmed inte undantas från beskattning enligt 4 §. HFD konstaterar avslutningsvis att det för den bedömningen saknar betydelse om de åtgärder som de uthyrda läkarna vidtar i arbetet hos den som hyr in dem i och för sig omfattas av definitionen av sjukvård i 5 §. SKV tolkade den 25 oktober 2018 domstolens beslut i ett rättsligt ställningstagande om moms vid inhyrning av vårdpersonal (dnr 202398355–18/111).

HFD konstaterade den 5 februari 2020 i en dom (mål nr 3477–19) att det anses som en mervärdesskattepliktig personaluthyrningstjänst när ett bolag tillhandahåller läkare till en privat vårdgivare som i sin tur tillhandahåller hälso- och sjukvårdstjänster till patienter via en digital plattform. Det är således inte att anse som en sjukvårdstjänst undtagen från skatteplikt.

Frågan om mervärdesskatt på vårdtjänster har tidigare diskuterats i skatteutskottet vilket resulterade i ett tillkännagivande av riksdagen i juni 2019. Riksdagen tillkännagav att regeringen skyndsamt borde göra en konsekvensanalys av Skatteverkets tolkning att konsultlösningar i vården är mervärdesskattepliktiga och vid behov återkomma med ett förslag som snarast möjligt neutraliserar konsekvenserna för vårdgivare och patienter (rskr. 2018/19:299).

I februari 2020 tillsatte regeringen en särskild utredare för att undersöka förutsättningarna för förändrad lagstiftning i fråga om mervärdesskatt vid inhyrd vårdpersonal och inhyrd personal för social omsorg (dir. 2020:20). Huvudmotivet var att neutralisera konsekvenserna av en förändrad skatteplikt, för att på så sätt uppnå flexibilitet för bemanningen inom hälso- och sjukvården, tandvården och den sociala omsorgen. Uppdraget redovisades i juni 2021 i betänkande SOU 2021:40 Mervärdesskatt vid inhyrd personal för vård och social omsorg. Utredaren drar bl.a. följande slutsatser (s. 14):

Avsaknaden av vägledning från EU-domstolen när det gäller sjukvårdsundantaget innebär att det är osäkert hur mervärdesskatte-direktivet ska tolkas i fråga om var gränsen dras mellan skattefri sjukvård och skattepliktig personaluthyrning. Med anledning av den osäkerheten vore det riskabelt att ändra det svenska undantaget. En utvidgning av undantaget från skatteplikt för uthyrning av personal för sjukvård/tandvård eller för viss typ av bemanning, skulle kunna komma att underkännas av EU-domstolen vid ett eventuellt överträdelseförfarande. Osäkerheten vad gäller rättsläget kan inte lösas av den svenska lagstiftaren utan måste lösas

på EU-nivå. Utredningen har mot den bakgrunden stannat vid att inte föreslå någon lagändring i den här delen. [...] Det saknas EU-rättsliga möjligheter att ändra mervärdesskattelagen så att uthyrning av personal för social omsorg undantas från mervärdesskatteplikt. För det fall de förutsättningar som EU-domstolen har slagit fast är uppfyllda kan uthyrning av personal för social omsorg undantas som nära knuten till social omsorg. Det är inte möjligt att utöka eller inskränka detta utrymme för undantag på ett nationellt plan.

Regeringen avslutade ärendet i samband med att budgetpropositionen för 2023 lämnades och skrev följande (prop. 2022/23:1 utg.omr. 3 avsnitt 2.5.1):

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen skyndsamt ska göra en konsekvensanalys av Skatteverkets tolkning att konsultlösningar i vården är mervärdesskattepliktiga och vid behov återkomma med ett förslag som neutraliserar konsekvenserna för vårdgivare och patienter snarast möjligt (bet. 2018/19:SkU25, rskr. 2018/19:299). Regeringen beslutade i februari 2020 att ge en särskild utredare i uppdrag att undersöka förutsättningarna för förändrad lagstiftning i fråga om mervärdesskatt vid inhyrd vårdpersonal och inhyrd personal för social omsorg (dir. 2020:20). Uppdraget redovisades den 1 juni 2021 i betänkandet Mervärdesskatt vid inhyrd personal för vård och omsorg (SOU 2021:40). Utredningens slutsats var bland annat att det saknas förutsättningar att utvidga det nationella mervärdesskatteundantaget för sjukvård på så sätt att det även skulle omfatta inhyrd vårdpersonal. Under perioden 2020–2022 avsatte regeringen 210 miljoner kronor årligen till regionerna för att de ska kunna ersätta de berörda aktörerna. Statsbidraget skulle möjliggöra för regionerna att underlätta för de privata vårdgivarna att anpassa sig till det nya rättsläget, t.ex. genom att omförhandla ingångna avtal. Regeringen bedömer att de vidtagna åtgärderna neutraliserar konsekvenserna för vårdgivare och patienter och anser inte att det finns behov av att vidta några ytterligare åtgärder. Tillkännagivandet är därmed tillgodosett och slutbehandlat.

Vid behandlingen av budgetpropositionen för 2023, utgiftsområde 3, angavs i skatteutskottets ställningstagande att utskottet inte har något att invända mot redovisningen av behandlingen av två tidigare tillkännagivanden (varav ett var tillkännagivandet om beskattning av uthyrning av vårdpersonal) och att utskottet i likhet med regeringen anser att de är tillgodosedda och slutbehandlade (bet. 2022/23:SkU1 s.12).

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om undantag från skattskyldighet i betänkande 2022/23:SkU15. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2022/23:93).

Ett motionsyrkande om att undantag från mervärdesskatt för återbrukat byggmaterial ska utredas behandlades i skatteutskottets yttrande 2023/24:SkU1y till finansutskottet över budgetpropositionen för 2024. Motionsyrkandet avstyrktes av båda utskotten. Riksdagen biföll finansutskottets förslag till riksdagsbeslut (bet. 2023/24:FiU1, rskr. 2023/24:47).

Utskottets ställningstagande

Inledningsvis konstaterar utskottet att de svenska mervärdesskattereglerna ska vara utformade i enlighet med EU:s mervärdesskattedirektiv. I direktivet finns ett antal undantag från mervärdesskatt som medlemsstaterna ska införa och andra undantag som medlemsstaterna får införa. Möjligheten att slopa undantag eller att införa nya undantag är därmed begränsad. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att föreslå tillkännagivanden till regeringen om att utreda möjligheten att göra all verksamhet i Sverige momspliktig eller om att se över möjligheten att momsbefria körkortsutbildningar, och utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:2535 yrkande 1 (SD) och 2023/24:2436 (KD).

När det gäller mervärdesskatt och vårdtjänster konstaterar utskottet att regeringen i enlighet med riksdagens tillkännagivande 2019 har låtit undersöka förutsättningarna för förändrad lagstiftning i fråga om mervärdesskatt vid inhyrd vårdpersonal och inhyrd personal för social omsorg. Regeringen redovisade resultatet av utredningen i budgetpropositionen för 2023 och ansåg därmed att tillkännagivandet var tillgodosett och slutbehandlat. Utskottet delade regeringens bedömning vid sin behandling av budgetpropositionen (bet. 2022/23:SkU1). Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att föreslå ett tillkännagivande till regeringen om utredning av förutsättningarna för en konkurrensneutral moms inom vården oavsett driftsform. Utskottet avstyrker därmed motion 2023/24:1657 yrkande 2 (SD).

Slutligen konstaterar utskottet att det nyligen avstyrkt ett motionsyrkande om att undantag från mervärdesskatt för återbrukat byggmaterial ska utredas (ytr. 2023/24:SkU1y). Utskottet har inte ändrat inställning och avstyrker därmed motionerna 2023/24:996 yrkande 17 (MP), 2023/24:901 yrkande 3 (MP) och 2023/24:277 (SD). Utskottet är inte heller berett att föreslå ett tillkännagivande till regeringen om undantag från mervärdesskatt för en dj:s framträdande och avstyrker därmed motion 2023/24:1741 yrkande 1 (SD).

Undantag för tjänster inom fristående grupper

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om undantaget för tjänster inom fristående grupper.

Jämför reservation 7 (C, MP).

Motionen

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 16 föreslås ett tillkännagivande om att snarast se över hanteringen av internmoms mellan föreningar och därmed tillgodose tidigare tillkännagivande.

Bakgrund och gällande rätt

I artikel 132.1 f i mervärdesskattedirektivet finns bestämmelser om undantag från skatteplikt för tjänster av fristående grupper. Enligt artikeln ska medlemsstaterna undanta tillhandahållande av tjänster av fristående grupper av personer vilka bedriver en verksamhet som är undantagen från mervärdesskatt eller för vilken de inte är en beskattningsbar person, i syfte att tillhandahålla medlemmarna av dessa grupper tjänster som är direkt nödvändiga för att bedriva denna verksamhet, om grupperna endast begär ersättning av sina medlemmar för deras andel av gemensamma utgifter, förutsatt att undantaget inte kan befaras vålla snedvridning av konkurrensen. Undantaget syftar till att undvika att en person som erbjuder vissa tjänster ska vara tvungen att betala mervärdesskatt även om personen funnit det nödvändigt att samarbeta med andra verksamhetsutövare genom en gemensam organisation som tar på sig vissa uppgifter som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänsterna (C-400/18 Infohos, punkt 36).

I fråga om konkurrensrekvisitet i artikel 132.1 f (artikel 13 A.1 f i rådets sjätte direktiv 77/388/EEG) har EU-domstolen i målet C-8/01 Taksatorringen uttalat följande. Det är undantaget från mervärdesskatteplikt i sig som inte får vålla snedvridning av konkurrensen. För att undantaget från skatteplikt ska kunna nekas krävs att det just är den omständigheten att de tjänster som tillhandahålls av en grupp av personer är undantagna från skatteplikt som kan vålla snedvridning av konkurrensen, och inte den omständigheten att gruppen uppfyller de övriga villkoren i bestämmelsen (punkt 58). Om grupperna är garanterade att behålla medlemmarna som kunder – oberoende av om det råder skatteplikt eller undantag från skatteplikt – kan det inte anses att det är det undantag från skatteplikt som de beviljas som utestänger oberoende aktörer från marknaden (punkt 59). Undantaget från mervärdesskatteplikt ska nekas om det föreligger en verklig risk för att undantaget i sig, för närvarande eller i framtiden, kan vålla snedvridning av konkurrensen (punkt 64).

I betänkande 2021/22:SkU16 tillstyrkte utskottet motionsförslag om att tillkännage för regeringen att den skyndsamt ska utreda hur frågan om intern mervärdesskatt mellan föreningar i samma organisation kan lösas utan att orsaka snedvridning av konkurrensen i strid med EU-rätten och utan att öka risken för fusk med mervärdesskattesystemet. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2021/22:236).

I proposition 2022/23:46 Ny mervärdesskattelag föreslog regeringen att konkurrensrekvisitet i undantaget för tjänster inom fristående grupper anpassas till mervärdesskattedirektivet. När det gäller tillkännagivandet konstaterade regeringen följande:

Regeringen konstaterar att mervärdesskattedirektivet sätter ramen för utformningen av de svenska mervärdesskattereglerna och styr vilka tjänster som ska vara skattepliktiga eller skattefria. En lösning av frågan med intern mervärdesskatt måste således vara förenlig med direktivet, något som också framgår av tillkännagivandet.

Regeringen föreslår nu att lydelsen av konkurrensrekvisitet i 10 kap. 19 § NML anpassas så att den blir samma som i direktivet. Den konkreta

innebörden i det enskilda fallet av den ändrade lydelsen av konkurrensrekvisitet i NML får avgöras i rättstillämpningen. Den ändrade utformningen kan, i vissa fall, medföra en annan bedömning än den nuvarande utformningen av rekvisitet i ML (se Högsta förvaltningsdomstolens uttalande i HFD 2014 ref. 20 om att det inte kan uteslutas att utformningen av bestämmelsen i ML skulle kunna visa sig alltför långtgående jämfört med direktivets lydelse). Utformningen av konkurrensrekvisitet i NML följer tillkännagivandets krav på att en lösning av frågan inte ska orsaka snedvridning av konkurrensen i strid med EU-rätten. Regeringen anser mot denna bakgrund att tillkännagivandet är tillgodosett och slutbehandlat.

Vid beredningen av prop. 2022/23:46 Ny mervärdesskattelag tillstyrkte skatteutskottet propositionens lagförslag med en mindre ändring. Utskottet avstyrkte också motionsyrkanden om att konkurrensrekvisitet i undantaget för tjänster inom fristående grupper i den nya mervärdesskattelagen bör utredas vidare. Utskottet ansåg sammantaget att bestämmelsens utformning i regeringens förslag är väl avvägd samt att tillkännagivandet är tillgodosett (bet. 2022/23:SkU10 s. 12).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om att konkurrensrekvisitet i undantaget för tjänster inom fristående grupper i den nya mervärdesskattelagen bör utredas vidare behandlades i betänkande 2022/23:SkU10. Motionsyrkandena avstyrktes av utskottet och riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2022/23:167).

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrkte 2022 motionsförslag om att tillkänna för regeringen att den skyndsamt ska utreda hur frågan om intern mervärdesskatt mellan föreningar i samma organisation kan lösas utan att orsaka snedvridning av konkurrensen i strid med EU-rätten och utan att öka risken för fusk med mervärdesskattesystemet. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 2021/22:236). Utskottet konstaterar att regeringen i proposition 2023/24:46 föreslog en anpassning av mervärdesskattereglerna till EU:s mervärdesskattedirektiv och att regeringen ansåg att tillkännagivandet därmed var tillgodosett och slutbehandlat. Utskottet delade regeringens bedömning (bet. 2022/23:SkU10). Utskottet ser därför inte någon anledning för riksdagen att rikta ett tillkännagivande till regeringen om att snarast se över hanteringen av intern mervärdesskatt mellan föreningar och avstyrker därmed motion 2023/24:2480 yrkande 16 (C).

Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelse

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om översyn och ändring av reglerna för frivillig beskattning för fastighetsupplåtelse.

Jämför reservation 8 (SD), 9 (V) och 10 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda förutsättningarna för frivillig skattskyldighet för verksamhetslokaler samt harmonisering av moms-satser som berör näringslivet.

I kommittémotion 2023/24:987 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag om att kravet att hyresgästen stadigvarande måste bedriva momspliktig verksamhet i lokalen, den s.k. fastighetsmomsen, tas bort i mervärdesskattelagen. Motionärerna anför att det i dag finns svårigheter för ideella organisationer att få hyra lokaler eftersom regelverket förhindrar vissa fastighetsägare att hyra ut till en icke-momspliktig hyresgäst.

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 15 föreslås ett tillkännagivande om att genomföra en översyn av mervärdesskatten för ideella föreningar. Motionärerna anför att aktörer som bedriver undantagen verksamhet har svårt att få tillgång till lokaler eftersom fastighetsägare många gånger hellre låter sina lokaler stå tomma än att hyra ut lokalerna till momsundantagna verksamheter, och att ideella föreningar är särskilt drabbade.

I motion 2023/24:2429 av Magnus Jacobsson (KD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda momsens effekter på bostadsmarknaden. Motionären anför att en metod för att få fart på byggnationen är att göra bostadsuthyrning till privatpersoner momspliktiga och att ett införande av full momsskyldighet för produktion och uthyrning av privatbostäder skulle leda till kraftigt ökade incitament för att t.ex. omvandla lokaler till hyresrätter.

I motion 2023/24:316 av Malin Danielsson (L) föreslås ett tillkännagivande om utökad möjlighet till frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av lokal. Motionären anför att reglerna för hyresmoms är hämmande för den ideella sektorn.

Bakgrund och gällande rätt

Mervärdesskattedirektivets bestämmelser om undantag från skatteplikt finns i artiklarna 131–166. Enligt artikel 135.1 l ska medlemsstaterna undanta utarrendering och uthyrning av fast egendom från skatteplikt. I artikel 135.2 anges ett antal transaktioner som inte ska omfattas av undantaget i 135.1 l. I

artikel 137.1 d finns det också en möjlighet för medlemsstaterna att medge beskattningsbara personer rätt till valfrihet för beskattning av utarrendering och uthyrning av fast egendom.

Enligt mervärdesskattelagen är uthyrning av en fastighet som huvudregel undantagen från skatteplikt (10 kap. 35 § ML). En fastighetsägare kan dock under vissa omständigheter välja att låta en uthyrning av en fastighet omfattas av s.k. frivillig beskattning och därmed redovisa mervärdesskatt på hyran (i den tidigare mervärdesskattelagen som tillämpades fram t.o.m. den 1 juli 2023 användes begreppet ”frivillig skattskyldighet”), 12 kap. 5 § ML. Det gäller t.ex. vid uthyrning för stadigvarande användning i en verksamhet där transaktionerna medför avdragsrätt (eller rätt till återbetalning enligt vissa bestämmelser). Fastighetsägaren har då också avdragsrätt för ingående mervärdesskatt kopplad till uthyrningen. Om användningen av fastigheten efter en viss tid ändras, t.ex. genom att en hyresgäst som saknar avdragsrätt och rätt till återbetalning börjar hyra lokalen eller om lokalen börjar användas som bostad, kan det bli aktuellt att återbetala (justera) en del av det avdragna beloppet.

Frågan om hur reglerna för uthyrning av fastighet ska utformas har varit föremål för diskussion vid flera tillfällen. I december 2020 remitterade Finansdepartementet en promemoria (Frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler, Fi2020/05159) i syfte att ge departementet ett så brett beslutsunderlag som möjligt om de generella förutsättningarna för en eventuell förändring av mervärdesskattereglerna så att frivillig skattskyldighet blir möjlig även vid uthyrning av lokaler till hyresgäster som inte bedriver mervärdesskattepliktig verksamhet eller har rätt till återbetalning. Det angavs även vissa avgränsningar av en sådan förändring. Slutligen ställdes vissa frågor till remissinstanserna. Den beskrivna förändringen var inte något förslag från Finansdepartementet. Syftet med promemorian var att ersätta en s.k. utfrågning och att ge departementet ett så brett beslutsunderlag som möjligt genom att i ett tidigt skede få in synpunkter från berörda parter om den möjliga förändringen. Remissvaren bereds inom Regeringskansliet.

Inom Regeringskansliet bereds även en promemoria från Skatteverket från 2022 med förslag till ändrade regler för frivillig skattskyldighet (dnr 8–1604837). Skatteverket föreslår utvidgade möjligheter till frivillig skattskyldighet för mervärdesskatt vid uthyrning av en bestämd yta av en byggnad eller annan anläggning som utgör fastighet. Förslaget innebär bl.a. att det inte längre ska finnas något krav på att hyresgästen ska bedriva mervärdesskattepliktig verksamhet eller ha rätt till återbetalning. Frivillig skattskyldighet skulle således vara möjlig även vid uthyrning till ideella verksamheter och privatpersoner. Vidare föreslås att kravet på stadigvarande användning hos hyresgästen slopas. Uthyrning av stadigvarande bostad föreslås dock även i fortsättningen vara undantagen från möjligheten till frivillig skattskyldighet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om mervärdesskattepliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning i betänkande 2021/22:SkU16. Utskottet konstaterade då att reglerna för mervärdesskatt vid omvandling från lokaler eller kontor till hyresfastigheter var ofördelaktiga t.ex. genom att möjligheten att göra avdrag för byggkostnader är sämre vid omvandling till bostad än vid fortsatt användning som lokal. Utskottet ansåg att det var uppenbart att större flexibilitet behövs i regelverket för att det ska bli enklare att ställa om det befintliga fastighetsbeståndet efter vad som efterfrågas. Utskottet tillstyrkte därför motionsförslag om att regeringen skyndsamt skulle se över skattelagstiftningen i syfte att säkerställa att den inte i onödan minskar incitamenten att omvandla lokaler och kontor till bostäder. Riksdagen ställde sig bakom det som utskottet anfört och tillkännagav detta för regeringen (rskr. 2021/22:236). Frågan analyseras inom Regeringskansliet och skatteutskottet konstaterade i yttrande 2022/23:SkU4y att utskottet inte ser någon anledning att rikta någon kritik mot regeringens sätt att handlägga frågan.

Motionsyrkanden om mervärdesskattepliktig verksamhet vid fastighetsuthyrning behandlades även i betänkande 2022/23:SkU15. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2022/23:93).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att reglerna på mervärdesskatteområdet är enkla och tydliga samt att den administrativa bördan för företagen begränsas. Möjligheten till frivillig beskattning vid uthyrning av fastigheter ger upphov till flera svåra bedömningar. Inom Regeringskansliet bereds både en promemoria från Finansdepartementet om frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler och en promemoria från Skatteverket med förslag till ändrade regler för frivillig skattskyldighet. Utskottet finner inte skäl att förekomma detta arbete. Vidare konstaterar utskottet att riksdagen i april 2022 riktade ett tillkännagivande till regeringen om att regeringen skyndsamt bör se över mervärdesskattelagstiftningen så att den inte i onödan minskar incitamenten att omvandla lokaler eller kontor till bostäder och att regeringen analyserar frågan. Mot denna bakgrund avstyrker utskottet motionerna 2023/24:1657 yrkande 3 (SD), 2023/24:987 yrkande 1 (V), 2023/24:2480 yrkande 15 (C), 2023/24:2429 (KD) och 2023/24:316 (L).

Övriga mervärdesskattefrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om förändrad mervärdesskattebehandling av verksamhet inom trav och galopp och om vinstmarginalbeskattning för digitala varor.

Jämför reservation 11 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att trav- och galopputövare ska kunna dra av moms som tidigare.

I motion 2023/24:1796 av Rickard Nordin (C) föreslås ett tillkännagivande om att införa vinstmarginalbeskattning på digitala tjänster och produkter. Motionären anser att samma regler som finns för fysiska varor bör gälla för digitala varor och tjänster. I motion 2023/24:2459 av Anne-Li Sjölund (C) föreslås ett tillkännagivande om att ge Skatteverket i uppdrag att tillämpa momsskattelagstiftningen så att personer som äger tävlande travhästar även fortsättningsvis betraktas som beskattningsbara personer.

Bakgrund och gällande rätt

Mervärdesskatt och hästverksamhet

Enligt mervärdesskattelagen avses med beskattningsbar person den som självständigt bedriver en ekonomisk verksamhet, oavsett på vilken plats det sker och oberoende av dess syfte eller resultat (4 kap. 2 § första stycket). Med ekonomisk verksamhet avses varje verksamhet som bedrivs av en producent, en handlare eller en tjänsteleverantör, inbegripet gruvidrift och jordbruksverksamhet samt verksamhet inom fria och därmed jämställda yrken (4 kap. 2 § andra stycket ML). En förutsättning för att en verksamhet ska anses vara en ekonomisk verksamhet är att det ska ske fortlöpande försäljningar av varor eller tjänster.

Enligt huvudregeln för avdragsrätt för ingående mervärdesskatt får en beskattningsbar person dra av ingående mervärdesskatt för bl.a. varor och tjänster som har levererats eller tillhandahållits till den beskattningsbara personen i den utsträckning denne använder varorna och tjänsterna för sina beskattade transaktioner inom landet (13 kap. 6 §). För att t.ex. en hästägare ska ha avdragsrätt för mervärdesskatt på kostnader i verksamheten krävs därmed bl.a. att hästägarens verksamhet anses utgöra en ekonomisk verksamhet som kostnaderna är hänförliga till.

Det finns inte några särskilda regler i mervärdesskattelagen om verksamhet med hästar. Om en hästverksamhet ska anses vara en ekonomisk verksamhet måste därför avgöras i varje enskilt fall utifrån de allmänna bestämmelserna

om vad som är en ekonomisk verksamhet. SKV anger i sin rättsliga vägledning verkets syn på mervärdesskattebehandlingen av hästverksamhet. Där anges om verksamhet med tävlingar inom trav- och galopp bl.a. att prispengar i samband med trav- eller galopptävlingar inte är ersättningar för utförda tjänster. Att en hästägare får prispengar för att hästen har placerat sig i en tävling ska därför enligt SKV inte vägas in i bedömningen av om verksamheten är en ekonomisk verksamhet. Vidare anger SKV att om en hästägares verksamhet endast består i att ställa upp i tävlingar mot en s.k. startpeng anser SKV att det inte är fråga om en ekonomisk verksamhet. Det gäller alltså verksamheter där det inte finns några andra försäljningar som på något sätt har samband med tävlandet.

Skatterättsnämnden har i ett förhandsbesked från december 2023 ansett att det, under de förutsättningar som anges i ansökan, utgör en ekonomisk verksamhet när 3–4 travhästar kontinuerligt tillhandahålls för deltagande i tävlingslopp mot ersättning i form av startpeng (dnr. 38–23/I). Förhandsbeskedet har dock överklagats till HFD.

Vinstmarginalbeskattning

Enligt mervärdesskattelagen kan vinstmarginalbeskattning (VMB) användas när en beskattningsbar återförsäljare köper begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter från någon som inte har haft avdragsrätt för ingående skatt vid sitt förvärv av varorna (20 kap. ML). VMB innebär att återförsäljaren redovisar utgående skatt endast på vinstmarginalen, som är skillnaden mellan försäljningspriset och inköpspriset, i stället för på hela försäljningspriset. I mervärdesskattelagen finns särskilda definitioner av vad som är konstverk, samlarföremål och antikviteter (20 kap. 7–9 §§). Definitionerna är kopplade till de varukoder, KN-nummer, som finns i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan. Konstverk, samlarföremål och antikviteter utgör inte begagnade varor (20 kap. 6 § 2 ML).

Reglerna om VMB i mervärdesskattelagen baseras på bestämmelserna i artiklarna 311–325 i mervärdesskattedirektivet. VMB är en särskild ordning för mervärdesskatt som avviker från de allmänna bestämmelserna i mervärdesskattedirektivet, och EU-domstolen har uttalat att de bestämmelser i direktivet som anger när den särskilda ordningen är tillämplig därför ska tolkas restriktivt (C-160/11, Bawaria Motors).

SKV anger i sin rättsliga vägledning att en deltagares försäljning av en virtuell vara (t.ex. design av ett vapen, s.k. skins) mot ersättning till en annan deltagare i ett onlinespel är ett tillhandahållande av en elektronisk tjänst som kan bli föremål för mervärdesskatt om ersättningen kan uttryckas i pengar. En deltagare i ett onlinespel bedriver dock i allmänhet inte en ekonomisk verksamhet. Vidare anges att VMB endast kan användas vid leverans av begagnade varor m.m. som är materiella ting, vilket innebär att VMB inte kan

tillämpas vid försäljning av elektroniska tjänster som t.ex. sådan virtuell vara som design av ett vapen i ett onlinespel.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om övriga mervärdesskattefrågor i betänkande 2022/23:SkU15. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2022/23:93).

Utskottets ställningstagande

Mervärdesskattebehandlingen av hästverksamhet beror på hur de allmänna reglerna i mervärdesskattelagen tillämpas, då det inte finns särskilda regler om hästverksamhet i lagen. Utskottet konstaterar att det är Skatteverkets och domstolarnas uppgift att tillämpa reglerna i mervärdesskattelagen. Utskottet är därmed inte berett att föreslå tillkännagivanden till regeringen om att trav- och galoppötövare ska kunna dra av mervärdesskatt som tidigare eller om att ge Skatteverket i uppdrag att tillämpa mervärdesskattelagstiftningen så att personer som äger tävlande travhästar även fortsättningsvis betraktas som beskattningsbara personer. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2023/24:2480 yrkande 18 (C) och 2023/24:2459 (C).

När det gäller frågan om hur transaktioner av virtuella varor ska hanteras mervärdesskattemässigt har utskottet tidigare ansett att även det är en tillämpningsfråga, dvs. något som Skatteverket och förvaltningsdomstolarna har att ta ställning till (bet. 2022/23:SkU15). Utskottet har inte ändrat inställning och avstyrker därmed motion 2023/24:1796 (C).

Reservationer

1. Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel, punkt 1 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:345 av Alexander Christiansson m.fl. (SD),

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6 och

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 4 och avslår motionerna

2023/24:336 av Helena Gellerman (L),

2023/24:583 av Johanna Rantsi (M),

2023/24:604 av Sten Bergheden (M),

2023/24:1059 av Lawen Redar (S),

2023/24:1146 av Victoria Tiblom (SD),

2023/24:1390 av Carl Nordblom (M),

2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,

2023/24:2138 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD),

2023/24:2235 av Sten Bergheden (M),

2023/24:2295 av Emma Ahlström Köster (M),

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 3,

2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2 och

2023/24:2580 av Anna Lassés m.fl. (C).

Ställningstagande

Vi värnar kulturen och ser ett värde i att tills vidare behålla nedsättningen av kulturmomsen för folkets aktiva deltagande i kulturen, särskilt eftersom kulturkonsumenter ibland har små marginaler i sin hushållsekonomi och dessa påverkas av höga kostnader för detta. Inom kulturområdet finns dock en rad märkliga avgränsningar när det gäller nedsatt moms. Medan exempelvis brädspel och digitala spel, ofta svenskutvecklade, som bär på kulturella uttryck är föremål för normalmoms beskattas i stället e-böcker med nedsatt moms på kultur. Detta är ett exempel på den typ av oförklarliga skillnader i moms-lagstiftningen som behöver utredas.

När dansband spelar upp till dans i folkparker och på dansbanor är moms-satsen 25 procent. När andra orkestrar uppträder inför publik räknas det som en konsert och beskattas med kulturmomsen på 6 procent. Det innebär att en person som uppskattar dansbandsmusiken men inte har någon avsikt att dansa ändå måste betala mer än om denna person hade uppskattat en annan typ av musik. Om ett band ger konserter för sittande publik påförs 6 procent moms. Om samma band spelar på en dansbana med exakt samma låtar höjs momssatsen till 25 procent. Dansbanden utgör kanske den mest folkliga delen av vår dansande kultur i dagens Sverige. Dansbanorna och dansarrangörerna har tillsammans skapat en unik företeelse i vårt land. En sänkning av momssatsen skulle trygga dansbandskulturens framtid och ge den bättre förutsättningar att överleva. Det finns tydliga fördelar med en enhetlig momssats, och därför bör de ojämliga momssatserna revideras. En rättvis enhetlighet mellan olika musikgenrer bör vara utgångspunkten. Mot denna bakgrund föreslår vi en översyn av mervärdesskatten för att dansbands-uppträdanden i folkparker och på dansbanor ska omfattas av kulturmomsen på 6 procent.

Som ovan nämnt medför systemet med differentierade momssatser vissa problematiska gränsdragningar och definitionsfrågor som i vissa fall kan upplevas som ologiska eller djupt orättvisa. Turist- och besöksnäringen har också under senare år fått uppleva såväl flera förslag till regeländringar som faktiska förändringar av momssatserna vilket orsakat problem i prissättningen, inte minst då det gäller redan i förväg bokade och delbetalade resor, arrangemang och dylikt. Det är hög tid för en rättvis beskattning och harmonisering av de momssatser som är kopplade till turism och besöksnäringen och vi vill se en utredning om förutsättningarna för att ytterligare harmonisera momssatserna för olika turistattraktioner där likvärdiga verksamheter ska beskattas mer enhetligt.

2. Skattesatser inom kultur och turism och på drivmedel, punkt 1 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 3 och

2023/24:2580 av Anna Lasses m.fl. (C) samt

avslår motionerna

2023/24:336 av Helena Gellerman (L),

2023/24:345 av Alexander Christiansson m.fl. (SD),

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 6,
2023/24:583 av Johanna Rantsi (M),
2023/24:604 av Sten Bergheden (M),
2023/24:1059 av Lawen Redar (S),
2023/24:1146 av Victoria Tiblom (SD),
2023/24:1390 av Carl Nordblom (M),
2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 4,
2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 2,
2023/24:2138 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD),
2023/24:2235 av Sten Bergheden (M),
2023/24:2295 av Emma Ahlström Köster (M) och
2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Om vi ska klara våra klimatmål måste de bränslen vi använder bli mer miljövänliga. Det enda realistiska sättet att uppnå detta är genom mer biodrivmedel. Sverige måste kunna leda utvecklingen av biobränslen. Det krävs därför en ”tanka svenskt”-politik som siktar direkt på att få stora mängder drivmedel producerade av svensk råvara, till så låg kostnad som möjligt för konsumenten. Styrmedel bör utformas så att det globala utbudet av klimatsmarta biodrivmedel ökar, snarare än omfördelas. Styrmedlen bör heller inte i onödan leda till fördyringar som bärs av bilberoende personer på landsbygden. Skatten och momsen på alla biodrivmedel, hög- och låginblandade, inklusive biogas och vätgas, bör sänkas till ett minimum.

Den s.k. dansbandsmomsen är en märklig konstruktion. En s.k. konsert har 6 procents moms, medan en s.k. danstillställning har 25 procents moms. Men var går egentligen gränsen? Att det dansas på konserter inom flertalet musikgenrer är mer regel än undantag, oavsett om publiken är placerad på ett dansvänligt öppet golv eller i bänkrader av stolar. Gränserna är flytande och det bör därför vara en och samma moms. Att dansa är dessutom positivt för såväl den fysiska som den psykiska folkhälsan och det ligger därför i samhällets intresse att uppmuntra det, varför den lägre momssatsen är att föredra. Detta är en fråga som har prövats mer än en gång och som väldigt många står bakom. Det är nu dags att en gång för alla ta bort den s.k. dansbandsmomsen.

3. Övriga skattesatser, punkt 2 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1 och avslår motionerna

2023/24:112 av Margareta Cederfelt (M),

2023/24:276 av David Perez (SD),

2023/24:1391 av Lars Englund (M),

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 15,

2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 18 och

2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 36.

Ställningstagande

Sverige tillämpar nedsättningar av momsatsen samt fullständiga undantag där momsen helt tas bort för vissa varor och tjänster, vilket har sin grund i EU:s skattepolitik, som Sverige sedan tidigare valt att anpassa sin mervärdesskattelagstiftning efter. Det medför dock vissa komplikationer för näringslivet och för den offentliga sektorn där både investeringar och välfärdstjänster kan komma att utebli – trots att avsikten att utföra dessa funnits. Följden kan bli lägre ekonomisk utveckling än vad som annars hade kunnat vara fallet, vilket i förlängningen leder till uteblivna arbetstillfällen och sannolikt sämre internationell konkurrenskraft. Därför behövs en översyn av systemet för en ökad grad av harmonisering. Vi ser emellertid frågan om mervärdesskatt som komplex och att det fortsättningsvis ändå kan finnas några få områden med behov av nedsättning av moms, men att omfattningen av normalmoms behöver utvärderas.

4. Övriga skattesatser, punkt 2 (C, MP)

av Helena Lindahl (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C) yrkande 15,

2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C) yrkande 18 och

2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C) yrkande 36 och

avslår motionerna

2023/24:112 av Margareta Cederfelt (M),

2023/24:276 av David Perez (SD),

2023/24:1391 av Lars Englund (M) och

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Införandet av en cirkulär ekonomi som bryter fossilberoendet är avgörande för att vi ska kunna reducera vår klimatpåverkan i den utsträckning som krävs för att begränsa den globala uppvärmningen. Det är möjligt att sluta kretsloppen och minska våra beroenden av att ständigt utvinna nya naturresurser. Men då måste lagstiftningen uppdateras och det måste bli enklare att göra hållbara och cirkulära val som konsument. Att återbruka i stället för att köpa något nytt är bland det bästa man som enskild individ kan göra för planeten. För reparationer bör därför den lägre momssatsen återställas. Det bör även göras en grundlig översyn av skatter som kan motverka övergången till en mer cirkulär ekonomi.

En förutsättning för att flickor och kvinnor ska kunna vara delaktiga i samhällslivet är att de har fungerande mensskydd. EU:s medlemsstater beslutade 2016 att medlemsländerna får sänka moms på tamponger och bindor till noll procent. Det är flera medlemsländer som därefter har sänkt moms. Trots att Sverige klassificeras som det mest jämställda landet i världen har vi fortsatt den högsta momssatsen på mensskydd. Det ska inte vara en socioekonomisk fråga huruvida tjejer och kvinnor känner sig trygga att röra sig i samhället eller fungera i sin vardag: i skola, på arbetet eller socialt, oavsett ålder. Flickor och kvinnor ska inte hindras att delta i samhällslivet på grund av sin menstruation. Därför vill vi se över möjligheten att införa lägre momssats på mensskydd.

5. Undantag från mervärdesskatt, punkt 3 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2 och avslår motionerna

2023/24:277 av David Perez (SD),

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 3,

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 17,

2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1,

2023/24:2436 av Larry Söder (KD) och

2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Sjukvården är en av de mest centrala delarna av välfärdssystemet. Sverige har en till innehållet bra sjukvård men den är högt belastad, inte minst under senare år då pandemin ytterligare belastat vårdtillgängligheten. Vi behöver alla resurser vi kan få tillgång till när sjukvården är nära bristningsgränsen. Att vi har företag som vill hyra ut personal till sjukvården är därför någonting vi borde vara tacksamma för. Skatteverkets omtolkning när det gäller moms på inhyrd personal har inneburit kraftiga fördyringar av sådan verksamhet. I ett läge där sjukvården behöver öka kapaciteten under en period har vårdmomsen kommit att bli ett problematiskt hinder. Det finns också problem med förslaget om förmånsbeskattning av sjukvårdsförsäkringar. Att genom beskattning strama åt det redan begränsade resursutrymmet leder till ett högre vårdtryck än nödvändigt.

Vi kan även se hur mervärdesskattelagstiftningen för med sig vissa andra typer av praktiska problem. När företag som vaccinerar personer under pandemin ska hyra lokaler för att göra detta, kan inte ingående och utgående moms dras av emot varandra, eftersom uthyrning av lokalerna inte beläggs med moms. Det leder ibland till att etablering fördröjs där momslagstiftning alltså står i vägen och skapar ett visst hinder.

Vi menar att det behöver genomföras en översyn av momslagstiftningen som ger svenska vårdgivare samma förutsättningar som vårdgivare i bl.a. Finland och Danmark, där tolkningen av EU:s momslagstiftning ser annorlunda ut än vad den gör i Sverige och påverkar välfärd och sjukvård positivt och konkurrensneutralt.

6. Undantag från mervärdesskatt, punkt 3 (MP)

av Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP) yrkande 3 och

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 17,

bifaller delvis motion

2023/24:277 av David Perez (SD) och

avslår motionerna

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 2,

2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD) yrkande 1,

2023/24:2436 av Larry Söder (KD) och

2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

Bostadsbyggandet står för en betydande del av Sveriges klimatutsläpp och vi behöver lagstiftning som styr mot ett mer hållbart byggande. Byggsektorn står för en femtedel av utsläppen av växthusgaser inom Sverige. För att gynna cirkularitet och återbruk av överblivet byggmaterial och rivningsmaterial bör momsfrihet på återbrukade material införas.

7. Undantag för tjänster inom fristående grupper, punkt 4 (C, MP)

av Helena Lindahl (C) och Annika Hirvonen (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 16.

Ställningstagande

I närtid har ett antal frågor aktualiserats som pekar på behov av en större översyn av mervärdesskattesystemet. Ett problem är den s.k. internmomsen, som enligt Skatteverkets tolkning leder till att det ideella föreningslivet tvingas betala tillbaka stora summor pengar till staten i form av mervärdesskatt. När riksorganisationer tillhandahåller exempelvis administrativa tjänster till de lokala organisationsleden, anser verket att dessa tjänster skulle kunna upphandlas på marknaden, och att de därmed faller utanför momsundantaget för ideella föreningar. Detta trots att det handlar om verksamhet som är skräddarsydd för den egna organisationens behov, och därmed inte utgör föremål för konkurrenssnedvridning.

Trots ett tidigare tillkännagivande i riksdagen och att regeringen nyligen beslutade om en anpassning av momslagen till EU:s momsdirektiv gjordes inget för att åtgärda problemen med internmoms. Vi menar att de statliga bidragen till föreningslivet ska gå till verksamhet, inte betalas tillbaka till staten i form av mervärdesskatt. Regeringen bör därför snarast se över hanteringen av internmoms mellan föreningar och därmed tillgodose det tidigare tillkännagivandet.

8. Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelser, punkt 5 (SD)

av Per Söderlund (SD), Eric Westroth (SD), David Lång (SD) och Bo Broman (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 3 och avslår motionerna

2023/24:316 av Malin Danielsson (L),

2023/24:987 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1,

2023/24:2429 av Magnus Jacobsson (KD) och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 15.

Ställningstagande

Då Sverige tillämpar en rad undantag från moms uppstår vissa situationer där en investerare vill kvitta ingående och utgående moms emot varandra, men inte har möjlighet att göra detta. Det leder till att nya verksamheter inte växer fram på ett naturligt sätt vilket bromsar tillväxten i ekonomin. Det kan gälla fastighetsföretag som vill hyra ut lokaler där olika typer av verksamheter inte finner det möjligt varför uthyrning och därmed investeringar uteblir. Vi ser därför ett behov av att utreda möjligheten till frivillig skattskyldighet för verksamhetslokaler.

Systemet med differentierade momssatser medför vissa problematiska gränsdragningar och definitionsfrågor som i vissa fall kan upplevas som ologiska eller djupt orättvisa. Turist- och besöksnäringen har flera exempel på ologiska skillnader i moms. Det är hög tid för en rättvis beskattning och harmonisering av de momssatser som är kopplade till turist- och besöksnäringen och vi vill se en utredning om förutsättningarna för att ytterligare harmonisera momssatserna för olika turistattraktioner där likvärdiga verksamheter ska beskattas mer enhetligt.

9. Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelser, punkt 5 (V)

av Ilona Szatmári Waldau (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:987 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1 och avslår motionerna

2023/24:316 av Malin Danielsson (L),

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 3,

2023/24:2429 av Magnus Jacobsson (KD) och

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 15.

Ställningstagande

Forskning visar att mötesplatser utgör en slags social infrastruktur där sammanhållning kan uppstå. De är viktiga för att motverka t.ex. polarisering. Civilsamhällets förmåga att skapa dessa möten blir därmed också en viktig pusselbit i skapandet av en demokratisk stat med hög tillit mellan medborgarna och en känsla av samhörighet. Möjligheten att mötas och skapa sociala relationer är också viktig för folkhälsan och minskar ensamhet.

I dag finns svårigheter för ideella organisationer att få hyra lokaler eftersom regelverket förhindrar vissa fastighetsägare att hyra ut till en icke-momspliktig hyresgäst. Sedan 2016 har det blivit extra svårt för idrottsföreningar att hyra lokaler eftersom Skatteverket då gjorde en ny tolkning av regelverket. Riksidrottsförbundet ser en risk att bristen på lokaler kan tvinga fram en bolagisering av idrottsverksamhet för att få ett hyreskontrakt. Det är en mycket olycklig utveckling. Den starka svenska traditionen med medlemsdrivna, demokratiska idrottsföreningar bör bevaras.

Regeringen bör återkomma med förslag om att kravet att hyresgästen stadigvarande måste bedriva momspliktig verksamhet i lokalen, den s.k. fastighetsmomsen, tas bort i mervärdesskattelagen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

10. Frivillig beskattning för fastighetsupplåtelse, punkt 5 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 15 och avslår motionerna

2023/24:316 av Malin Danielsson (L),

2023/24:987 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V) yrkande 1,

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD) yrkande 3 och
2023/24:2429 av Magnus Jacobsson (KD).

Ställningstagande

Mervärdesskattesystemet står för mer än en femtedel av de totala skatteintäkterna varje år. Det svenska systemet är komplext samtidigt som företag också måste hantera internationella momsregelverk, något som ytterligare spår på den administrativa bördan. EU:s momsdirektiv innebär att momsen inom EU i huvudsak är harmoniserad, men med möjlighet till vissa nationella avvikelser. Hur Sverige kan och bör hantera momssystemet aktualiseras återkommande. Den senaste tiden har ett antal frågor aktualiserats som pekar på behov av en större översyn av mervärdesskattesystemet. Problemen som uppstått för idrottslokaler där det på grund av regelverket varit svårt att få hyra lokaler när momsen inte kan dras av är ett särskilt betydande exempel. En konsekvens av regelverket är att aktörer som bedriver undantagen verksamhet har svårt att få tillgång till lokaler, eftersom fastighetsägare många gånger hellre låter sina lokaler stå tomma än att hyra ut lokalerna till momsundantagna verksamheter. Ideella föreningar är särskilt drabbade, och här måste regeringen se till att en bredare översyn av momssystemet genomförs.

11. Övriga mervärdesskattefrågor, punkt 6 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C) yrkande 18,
bifaller delvis motion
2023/24:2459 av Anne-Li Sjölund (C) och
avslår motion
2023/24:1796 av Rickard Nordin (C).

Ställningstagande

I Sverige finns det ett trettiotal trav- och galoppbanor som bedriver spel, från Jägersro (Malmö) i söder till Bodentravet (Boden) i norr. Dessa utgör grundbulten för svensk trav- och galoppsport och de över 16 000 hästar som tränas. Nu hotas detta av att Skatteverket förändrat sin tolkning av de regler som gäller för när en trav- och galoppövare eller uppfödare kan räknas som beskattningsbar person. Skatteverkets ställningstagande innebär bl.a. att de

hästföretagare som enbart tävlar med sina hästar inte längre anses bedriva ekonomisk verksamhet. Detta gör att trav- och galoppövare inte längre kan dra av moms, vilket leder till stora ekonomiska konsekvenser för berörda företag. Det leder också till bristande neutralitet gentemot de som även har annan hästverksamhet.

Trav- och galoppövare ska kunna fortsätta dra av moms som tidigare, så att sporternas breda förankring och roll som jobbskapare i gles- och landsbygd kan leva vidare och fortsätta finansiera vår gemensamma välfärd.

Särskilt yttrande

Särskilt yttrande (S)

Hanna Westerén (S), Ida Ekeröth Clausson (S), Mathias Tegnér (S), Sofie Eriksson (S) och Peder Björk (S) anför:

Sedan skattereformen i början av 1990-talet har ett stort antal avsteg gjorts från principerna om bredare skattebaser och en mer neutral och likformig beskattning av olika inkomster, investeringar, sparformer och olika delar av den privata konsumtionen. Alla dessa avvikelser sammantaget har lett till att dagens skattesystem kännetecknas av stora brister. Behovet av en ny omfattande översyn av skattesystemet är därför stort – det inkluderar även mervärdesskatten. För att undvika gränsdragningsproblem, otydlighet och oförutsägbarhet för både privatpersoner och företag behöver en sådan översyn komma till stånd. De grundläggande skälen för detta är att skattesystemet ska generera stabila intäkter för att finansiera våra gemensamma åtaganden och vara enkelt för enskilda och företag. Med anledning av detta ställer vi oss bakom majoritetens ställningstaganden om att avstyrka samtliga motionsyrkanden.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2023/24

2023/24:112 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av momsreglerna i syfte att införa ett enhetligt momssystem och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:276 av David Perez (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att införa enhetlig moms och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:277 av David Perez (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur återvunnet byggnadsmaterial kan momsbefrias och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:316 av Malin Danielsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad möjlighet till frivillig skattskyldighet avseende mervärdesskatt vid uthyrning av lokal och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:336 av Helena Gellerman (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda den svenska turistmomsen för att göra den mer konkurrenskraftig relativt våra nordiska grannländer och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:345 av Alexander Christiansson m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en översyn av mervärdesskatten i syfte att harmonisera den med övriga musikframträdanden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:445 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ambitionen kring harmonisering av momssatser i besöksnäringen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:583 av Johanna Rantsi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över momsen för dansbandskonserter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:604 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över momsen och om möjligt sänka den för danskonsalter från 25 procent till 6 procent och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:901 av Katarina Luhr m.fl. (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om borttagen eller reducerad mervärdesskatt på återbrukade material kan genomföras för att gynna ett ökat återbruk och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:987 av Vasiliki Tsouplaki m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om att kravet att hyresgästen stadigvarande måste bedriva momspliktig verksamhet i lokalen, den s.k. fastighetsmomsen, tas bort i mervärdesskattelagen 3 kap. 3 § och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda momsfrihet för återvunnet och återbrukat material och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1059 av Lawen Redar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga behovet av en skatterättslig översyn för att stimulera en levande, dynamisk och konkurrenskraftig konstmarknad och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1146 av Victoria Tiblom (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att momsen på privat musikundervisning ska sänkas från 25 procent till 6 procent och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1390 av Carl Nordblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att momssatserna inom turism och besöksnäring bör ses över för att harmoniseras på en så låg nivå som möjligt och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1391 av Lars Englund (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett momstak på elpriset genom att sänka eller ta bort momssatsen på elpriser som överstiger det nationella referenspriset, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:1657 av Per Söderlund m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av momssatserna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn av förutsättningarna för en konkurrensneutral moms inom vården oavsett driftsform och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda förutsättningarna för frivillig skattskyldighet för verksamhetslokaler samt harmonisering av momssatser som berör näringslivet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda en breddad kultur moms för en högre grad av likvärdighet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1741 av Michael Rubbestad (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en dj:s (diskjockey) framträdande ska vara momsbefriat och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka mervärdesskatten till 6 procent för danstillställningar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1796 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa vinstmarginalbeskattnings på digitala tjänster och produkter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2138 av Mattias Eriksson Falk och Roger Hedlund (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att sänka momsen för bio och nöjesfält och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2235 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till en sänkt och mer enhetlig turistmoms och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2295 av Emma Ahlström Köster (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att om möjligt sänka moms på privat musikundervisning från 25 procent till 6 procent och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2429 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda momsens effekter på bostadsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2436 av Larry Söder (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att göra all verksamhet i Sverige momspliktig och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2458 av Muharrem Demirok m.fl. (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undersöka möjligheten för Sverige att införa en ”tanka svenskt”-politik som syftar till att konsumenter kan köpa konkurrenskraftigt grönt svenskt biobränsle av svenska råvaror, där moms på alla biodrivmedel, hög- och låginblandade, inklusive biogas och vätgas, ska sänkas till ett minimum, och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra sänkt moms för reparationer, i syfte att göra återbruk mer gångbart, och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2459 av Anne-Li Sjölund (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Skatteverket i uppdrag att tillämpa momsskattelagstiftningen så att personer som äger tävlande travhästar även fortsättningsvis betraktas som beskattningsbara personer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2480 av Helena Lindahl m.fl. (C):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av mervärdesskatten för ideella föreningar och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast se över hanteringen av internmoms mellan föreningar och därmed

tillgodose tidigare tillkännagivande och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att trav- och galoppövare ska kunna dra av moms som tidigare och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2485 av Stina Larsson m.fl. (C):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av skatter som kan motverka övergången till en cirkulär ekonomi och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2499 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en lägre momssats på mensskydd kan införas och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2535 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att momsbefria körkortsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att sänka momsen på gästamnsavgifter så att den motsvarar momsen för campingplatser på land och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2580 av Anna Lasses m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta bort den s.k. dansbandsmomsen och tillkännager detta för regeringen.